

JEDNOŚĆ NARODOWA

Nr 89

Białystok dnia 21–22 grudnia 1945

Kęk II

W sprawie Rad Narodowych

Na ostatnim posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymostku została poruszona nareszcie sprawą, która z niezrozumiałych dotąd względów nie wywoływała dyskusji.

Biorąc na żarowy rozum ośrodkowej rady, zdecydowanie pozycja prawnego, zakończyła kompetencje Rady Narodowej i powinny być już odnajdywać się wypowiadaczy wojewódzkiej, zarówno wśród teoretyków prawa konstytucyjnego, jak i wśród bezpośrednich działaczy rządowych. Należało przecież usiłować stosunek zarówno do organizacji społecznych jak i czynników miejscowych organów władzy administracyjnej oraz władz centralnej ustawodawczej KRN i wykonalowej Rządu Jedności Narodowej.

Rady Narodowe są czynnikiem nowym. Nowym nie tylko ze względu na swoją formę – jednomyślnego samorządu od rad wojewódzkich aż do gminnych, ale ze względu na podstawową miejscowość. W Polsce przedwczesniowej, zasadniczo biorąc, samorządu terytorialnego nie było. Obiecanie sejmiku wojewódzkiego istniały tylko na papierze. Niedźle, podporządkowane całkowicie administracji, rady miejskie nie odzwierciedlały zbytnio społecznego mianu. Ustawa konstytucyjna z marca 1921-go roku obiecywała najwyższy samorząd lokalny, podobnie jak obiecywała szeregi innych rzeczy, które z niezależnych zresztą od tej konstytucji przyczyniły się nigdy nie ujrzały świata dziennego. Za komisarycznych rządów pomajowej sanacji moralnej, umiono i dławiono każdą społeczną inicjatywę w tej materii, każdą myśl o uprawnieniach demokratycznych.

Rady Narodowe są nowe, jak nową jest treść naszej demokracji państwa bez obszarów i karteli społeczeństwa, które zbiorowym wysiłkiem walczyło z okupantem i zbiorowym wysiłkiem urządzając obecnie swoje życie państwowne. Rady Narodowe nie są czynnikiem przejściowym (aż do wyborów do Sejmu i Senatu), jak nie są czynnikiem przejściowym nasze podstawowe reformy społeczne (reformą rolną i upaństwowienie wielkiego i średniego przemysłu). Rady Narodowe są podstawową zdobytką demokracji i podstawową formą jej rządów. Są w zakresie przekazanym mu przez Krajową Radę Narodową organami władzy ustawodawczej, są organem kontrolijącym, powinny ogarńiąć całością zamierzeń społecznych na danym terenie, być czynnikiem koordynującym działalność partii politycznych i wszelkiego rodzaju organizacji i placówek. Powinny uaktywniać i wiazać w jedną organiczną całość inicjatywę społeczną poszczególnych grup w interesie państwa.

Zrozumiałym jest, że tak pojednane kompetencje Rady Narodowych muszą wzbudzić niechęć czynników patrzących nie przed, a wstecz czynników prag-

nących powrotu czasów, jeżeli nieoznaczonych to chyba piastowskich. Rady Narodowe nie są organami doradczymi przy osobach wojewodów czy starostów, ale stanowią w stosunku do administracji czynnik nadzoru i powinny te swoją nadzórność faktycznie realizować.

Na ostatnim posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej padły słowa zle i nieśluszone w swoim założeniu, zakładające dla wojewody pełnomocnictw dyktatorskich, stowarzyszonych z domaganiem się rozszerzenia kompetencji Rady Narodowych.

Powstaje pytanie, dotyczące stosunku Rad Narodowych do centralnego aparatu państwowego jako całości. Polska nie jest państwem federalnym ale jednolitym narodowo i zatrzym spodziewanie kraju. Powstała w toku zaciętych walk z okupantem faszystowskim. Jest nadal terenem zamiast reakcji na ładewnętrzny i granicę Rzeczypospolitej. Odziedziczywszy po okupacji ruinę gospodarczą, musi w sposób planowy w skali ogólnopolskiej odbudowywać nowe życie.

W sumie to wszystko świadczy o konieczności systemu państwowego, będącego w swoim założeniu parodią federalnych planów pewnej części dawnej sanacji (grupa Hołowiak) ale demokratycznym centralizmem.

Kompetencje Rad Narodowych w terenie nie mogą być, jak tego wymagały pewne głosy – bezgraniczne. Muszą być ograniczone planami i założeniami o charakterze ogólnopolskim.

Specjalnie aktualna jest ta sprawa przy omawianiu zagadnień gospodarki komunalnej. Ciekawa sytuacja materialna miast wydzielonych faję się ze skoncentrowaniem pewnych przedsiębiorstw dawnej miejskich w rękach państwa i bywa często odszkodowana dla domagan się rewitalizacyjnych i dla wystąpienia o charakterze decentralistycznym.

Jedną z podstawowych zdobytych demokracji jest jej praworządność. Okres wicherzycielstwa szlacheckiego mamy już dawno i bez powrotu poza sobą. Stąd ścisłe określenie kompetencji terenowych Rad Narodowych i ścisłe podporządkowanie ich państwu jako całości.

Przemówienie Pandit Nehru

Londyn – Agencja Reutera donosi z Bombaju, że przywódca kongresu hinduskiego, Pandit Nehru w przemówieniu wygłoszonym w Assam oświadczył: „Indie są obecnie podobne do wulkanu, mogą wybuchnąć natychmiast. Jeśli rząd brytyjski uczyni jakikolwiek wysiłek w kierunku realizacji naszej niepodległości, zachowamy spokój, guyz nikt z nas nie chce niepokojoj. Jeśli jednak rząd brytyjski będzie zwlekał albo stawił nam przeszkody, przejmijmy inicjatywę i pójdzmy naprzód bez względu na konsekwencje”.

Egzekucja Johna Amery

Londyn – Agencja Reutera donosi, że John Amery, syn byłego sekretarza spraw Indii, został powieszony w dniu 19 b.m. w więzieniu w Wandsworth. Proces jego trwał jedynie osiem dni. Oskarżony przyznał się do winy oświadczając, iż dopuścił się zdrady statu. Ciec

Johna chciał uratować syna i przyszedł do Izby Gmin z pliką listów, z których każdy zawierał prośbę do jakiegoś członka Izby, aby uzyskał wpływów dla uratowania jego syna. Miał on zaledwie krótki czas odwiedzić swego syna w więzieniu przed egzekucją.

Zastępca kierownika łódzkiego getta skazany na śmierć

Lódź – W drugim dniu procesu przeciwko Rudolfowi Krampowi, biegły sędzia Bednarek omówił warunki w obozie w Dąbrówce i Chełmku, których jednym z budowniczych był oskarżony. W obozie w Chełmku ginęło przeciętnie 1000 osób dziennie. Transporty przewożone z getta dzielono na grupy, umieszczały w pałacu w Chełmku, a następnie pod pozorem przewiezienia do dezynfekcyjnej kąpieli, uśmiercano w krytym aucię, będącym komorą gazową. Autem tym, które robiło 10 kursów dziennie, przywożono zamordowanych do krematorium. Od r.

1944 oskarżony był jedynym cywilnym mającym wstęp do tego obozu. Oboz w Dąbrówce pod Pabianicami był pod bezpośredniem zarządem Krampa.

Z dalszych zeznań świadków wynika, że Kramp brał również udział w masowym rozstrzelaniu ludzi na cmentarzu żydowskim w Łodzi. Oskarżony wyjaśnia, że były to połowania na królików. Po przemówieniu prokuratora Lewińskiego, który podkreślił bezmiar bezmyślnego i ulegalizowanego znęcania się nad Żydami, w których Kramp brał udział, sąd skazał oskarżonego na karę śmierci.

Prokurator Jackson Jedzie do Palestyny

Londyn – Agencja Reutera donosi, że podczas przerwy w procesie przeciwko niemieckim przestępcom wojennym w Norimberdze, naczelnego prokuratora amerykańskiego Jacksona wraz ze swymi pracownikami uda się samolotem do Palestyny i spędzi święta Bożego Narodzenia w Betlejem.

W zakładach Forda strajk trwa w dalszym ciągu

Zarząd związku zawodowego robotników samochodowych odrzucił propozycję kierownictwa zakładów Forda o 12 1/2%, podwyżce płac i oświadczył, że strajk będzie trwał dalej.

Wybór prezydenta w Austrii

W dniu 19 b.m. zebrały się wspólnie obie izby austriackiego parlamentu w celu dokonania wyboru prezydenta republiki.

Najpoważniejszym kandydatem na stanowisko prezydenta jest do życia czasowy premier rządu, Karol Kenner.

63-ch policjantów niemieckich utrzymywało kontakt z hitlerowcami

Londyn – Agencja Reutera donosi z Hamburga, że na skutek utrzymania kontaktu z partią nazistowską, usunięto 63 członków policji hamburskiej.

Oświadczenie Czang-Kai-Czecha

Czang Kai-Czek oświadczył, że północne wojska komunistyczne wykazują dobrą wolę w sprawie zakończenia wojny.

Zakończenie prac Komitetu Przygotowawczego

Londyn – Komitet Przygotowawczy Rady Bezpieczeństwa, którego przewodniczył wicepremier Z. Modzelewski, zakończył swe prace. Zakończenie prac Komitetu zakończyło się w manifestacji na rzecz Polski. Inicjatorami tej manifestacji byli przedstawiciele Czechosłowacji, Francji i Kanady. W przemówieniu, jakie wygłosił wicepremier, podkreślił on, że nowa organizacja wiele może zrobić dla dzieła pokoju.

Wiadomości krótkie

– Zabrskie Zjednoczenie Węgowe wykonało w listopadzie państwowego plan wydobycia węgla na 128 proc., co oznacza wzrost o 13 proc. w stosunku do października.

– Do Dziedzic przybyły Szwajcarie trzeci z kolei transport repatriantów w liczbie 600 osób.

– Hoffman, kat Majdanka, zostanie powieszony publicznie 23 grudnia b.r. o godz. 13 na Majdanku.

Po zjeździe Polskiej Partii Robotniczej

Sprawy gospodarcze

(Dodatek).

Pracując na najtrudniejszych, najbardziej niebezpiecznych odcinkach pracy członkowie PPR dla dobra narodu nie szczędzili swych sił, gdy było potrzeba i życie. Zwei składali na okrążu ojczyzny.

Jak w okresie okupacji reakcja była główną przeszkodą w dziele mobilizacji sił napotki do walki z okupantem, tak kolejno istniejąca przeszkoda w realizacji podstawowego zadania odbudowy kraju. W tym celu reakcja jatry zerwie na naszych trudnościach a przeważających. Istnieje zeważ plan świadczeń rzeczowych, uprawia się sabotaż na kolei, stosuje "wokacyjny" by pokłocie, zerwać współpracę bloku demokratycznego, organizuje bandy dywersyjne, mordujące z całego najlepszych sylów demokracji polskiej. Zdając sobie sprawę, że odbudowa kraju i utrzymanie zdobytych demokracji w imię dobra narodu wymaga istniejącej reakcji, która dąbrowo nie ustała i nie przestaje rzuć klody pod nogi demokracji.

PPR wystąpiła do ostrej nieubłaganej walki z reakcją w wszelkich jej przejawach. Coż wiec dziwnego, że reakcja menawidzi PPR szczególną niemawidzą klasę i ludzi skazanych woli narodu na zagładę. Coż dąwnego ze wśród tysięcznych ofiar ponordowanych rekonastrukcji, PPR znów zajmuje naczelną miejsce, osiągając tragiczną unijną palnię pierwsienną (Osobla-Morawski). Lecz zamek trudności ani ofiary niedostraszają peperowców od pracy nad realizacją złożonego zadania wykniętego przez partię pracy nad odbudową Polski.

Straty wojenne Polski sięgają sumy stu miliardów zł. Odbudowa Polski do poziomu przedwojennego oznacza utworzenie nowych wartości, na sto miliardów złotych przewojujących. Dla wypełnienia takiego zadania należy zmobilizować siły całego narodu. Rząd, na który składała obowiązek kierowania odbudową kraju musiał i musi nakładać na swych obywatele pewne ciężary związane z odbudową. Musiał zażądać od nich pracy, świadczeń i posłuchu dla swoich zarządów (Gomułka). Peperowcy stali się inicjatorami niepopularnej na początku walki o podniesienie wydajności i dyscypliny pracy, o wprowadzenie akordowo-premiańskiego systemu pracy. Obecnie wyścieg pracy o podniesienie wydajności ogarnął setki tysięcy robotników. Wzrosła i z dнем każdym wzasta produkcja, która przekroczyła już 50% stanu przedwojennego, a przemysł węglowy osiągnął już 100% poziomu przedwojennego.

Cieźki jest być materialnym ludzi pracy, robotników, chłopów i inteligencji pracującej. Zarobki ich nie zapewniają minimum egzystencji. Jak naprawić to zło, jak na skutek której przyjść z pomocą ludziom pracy? I na to jedynie słuszna odpowiedź dał zjazd: zwiększyć i jeszcze raz zwiększyć produkcję, zebrać świadczenia rzeczowe, wznowić walkę ze spekulacją i nadużyciami. Wzmocnić kontrolę społeczną nad aprowizacją.

Analizując ustój gospodarczy i społeczny w Polsce, tworzenie Polski bez obszarników i bez wielkich kapitalistów, zjazd stwierdził, że ustój ten jest wydatniej-

szy i skuteczniejszy dla kierownictwa ekonomiczna niż ustroj truściów i karteli i otwiera przed naszym krajem niebywałą dotąd w historii szansę rozwoju i dobrobytu.

Z trybuny zjazdu uchwalono wystąpienie rady ministrów wspólnie z bratnim PPS z wnioskiem o nauczalizację wielkiego Średniego przemysłu. Uchwalono wystąpienie z wnioskiem trzyletniego planu odbudowy gospodarki. Ludzie naszej partii i ludzie pracy w całym kraju odezwieli się nieprzepartą przerwą spopielką w przyszłość mówiąc: „Trzy lata naprzód, aby po przejściu trudności tnia dzisiejszego przed zamgloną chodę, ale tym nie inniej droga do wielkiego wysiłku mobilizująca wizję przyszłości naszego kraju” (Minc).

Za trzy lata produkcja energii elektrycznej wzrośnie z trzech i pół miliardów kilowato-godzin do siedmiu miliardów, co dla moździeń między innymi częściowej elektrowników naszych kolei oraz doprowadzenia energii elektrycznej do 40% gospodarstw wiejskich.

Za trzy lata nasza produkcja

węgla wyniesie około stu milionów ton rocznie w stosunku do 38 milionów przedwojennych. Za trzy lata przemysł metalowy da rocznie 5 tysięcy obrabiarek, 320 parowozów, 20 tysięcy wagonów towarowych, za 60 milionów zł przedwojenniej wartości maszyn rolniczych.

Za trzy lata będziemy produkować tkaniń bawełnianych w wy-

ysokości 60 tysięcy ton rocznie,

czyli o dwadzieścia pięć więcej niż przed wojną.

Za trzy lata 100 tysięcy ciezarówek będzie kursować po naszym kraju.

Za trzy lata nasza produkcja rolna, w wyniku polityki budowania kultury wsi, zamiast 700 zł wzrośnie do tysiąca zł na głowę istotności rolniczej.

Za trzy lata z kraju rolniczego przekształcimy się w kraju rolniczo-przemysłowy.

Za trzy lata będziemy mieć dość żywiości, odzieży, obuwia, opalu, energii elektrycznej, mebli i tego wszystkiego, co jest potrzebne do życia cywilizowanego człowieka.

Zjazd z całą stańowczością odwrócił zarzuty reakcji pod adresem partii o rzekomym dażeniu do monopartyjności, „Nie chcemy monopartyjności i do niej nie dażmy. Pragniemy scalenia bloku stronników demokratycznych, przyjaźni, braterstwie współpracy tych stronników, pragniemy umocnienia i utrwalenia koalicji rzadowej”. Zjazd stwierdził, że obydwie partie robotnicze PPR i PPS reprezentują najbardziej na japońskie i zjawną część narodu: klasę robotniczą i że jednolity front i jedność działania PPR i PPS stanowi ujednoliczą podstawę sojuszu robotniczo-chłopskiego. Przez sojusz robotniczo-chłopski PPR rozumie się współprace klas robotniczą, masami chłopskimi przed wszystkim w trzech głównych zagadnieniach 1) rządzenie państwa, 2) walkę z reakcją i jej agitatorami, 3) odbudowę i przebudowę Odrodzonej Polski.

Zjazd z zadaniem podkreślił pozytywne stanowisko PPS, SL, Str. Dem. w sprawie wspólnego bloku wyborczego wszystkich stronników demokratycznych, wyrażone w uchwałach Rady Naczel-

Co piszą inni

ta, wskazując na obrzędowe możliwości, jakie kryją się w polskich kolejach państwowych.

Ten sukces pokazał pozaem, gdzie tkwią przyczyny zł i jak je można usuwać.

Zasadniczą przyczyną powolnego tempa odbudowy transportu polega na tym, że apparat kolejowy jest za skorupiły, że nie nastąpił on nowymi ludźmi z dołu, że oderwany on jest od masy kolejarskiej i dlatego nie potrafią na kolei stworzyć takiego systemu placów zarobkowej, który by opierał się na materialnym zainteresowaniu kolejnika w wynikach jego pracy.

Na podstawie dotyczącego doświadczenia niewątpliwie słusne jest twierdzić, że:

To, co osiągnęli górnicy, hutnicy, czy metalowcy, mogą osiągnąć i kolejarze. Gdy w parowozowniach i warsztatach, w dyrekcjach i węzłach dojdzie do kierownictwa kolejarze, wyniesie się z tego kolejarski związek zawodowy, który nie dopuszcza do głosu ludzi o wyższych kwalifikacjach zawodowych. Toż z dziennik albo nie spełnił roli czynnika społecnego, albo spełniał te role źle, że szkoda społeczeństwa.

Należy tu特别声明 podkreślić, że jeśli chodzi o całą masę przedwojennych dzienników polskich, to rola ich w społeczeństwie była szczególnie skodliwa, gdyż systematicznie zatrzymywały one świadomość społeczną, polityczną, jego członków.

Popadto:

Lamy dzienników zapelniały sensacje kryminalne i sądowe, stając się niejednokrotnie szkołą przestępcości.

Temu godnemu potępienia przeznaczeniu prasy przed wojną, należy przeciwstawić rolę, jaką ma ona odgrywać dziś, o czym „Głos Ludu” pisze w takich słowach:

Gazeta w nowej Polsce nie może być czymś samym dla siebie, musi żyć otaczającą nas rzeczywistość i walczącą z nią narodem o wypełnienie zadań, które przed nim stoją. Musi mobilizować naród do tej walki i przez rzeczną krytykę, przez szukanie błędów a jednocześnie wskazywanie dróg naprawy, pomagać społeczeństwu w rozwiązywaniu różnych problemów w realizowaniu trudności”.

I dodaje:

„Wyzwianie się poszczególnych organów prasowych z tego podstawowego obowiązku, jakim ciąży na prasie polskiej, będzie najlepszym sprawdzianem na ile służą one sprawie Polski i sprawie demokracji.”

„Głos Ludu” w artykule pt. „Wytknięta droga poprawy transportu” podkreśla fakt ujawniony przez min. Mincę na zjeździe PPR, że po trzech tygodniach pracy nadzwyczajnej komisji ilość węgla codziennie załadowywanego na wagon podnosła się z 30 tysięcy do 60 tys. ton czyli o sto procent i w związku z tym pisze:

„Sprawdziło się to, na co stale wskazywaliśmy. Okazało się, że przy istniejącym tabore, przy obecnym stanie urządzeń kolejowych można wydobyć z kolei dużo więcej, niż dawała ona dotychczas. Poprawa ogranicza się wprawdzie tymczasem do przewozów węgla. Jest to odcinek najważniejszy i ten trzeba było w pierwszym rzędzie ruszyć z miejsca. Szybkość jednak z jaką poprawa została osiągnięta jest zaskakująca.”

Pamiętaj o gwiazdce dla żołnierza

nej PPS, na zjeździe Str. Dem. i w uchwałach Komitetu Wykonawczego S.L.

Z trybuny zjazdu najczęściej jednomyślnością i bojowością jego uczestników padły słowa: „W jednym ręku dzierzyć będziemy nieubłagany miecz walki z reakcją, a w drugim kielnię budownictwa”.

„Nie damy się zwrócić i poprowadzimy Polskę ku lepszej przeszłości. Poprowadzimy wraz z całą demokracją – my PPR, partia żołnierzy, partia budowniczych”.

Orłowska

ta, wskazując na obrzędowe możliwości, jakie kryją się w polskich kolejach państwowych.

Ten sukces pokazał pozaem, gdzie tkwią przyczyny zł i jak je można usuwać.

Zasadniczą przyczyną powolnego tempa odbudowy transportu polega na tym, że apparat kolejowy jest za skorupiły, że nie nastąpił on nowymi ludźmi z dołu, że oderwany on jest od masy kolejarskiej i dlatego nie potrafią na kolei stworzyć takiego systemu placów zarobkowej, który by opierał się na materialnym zainteresowaniu kolejnika w wynikach jego pracy.

Na podstawie dotyczącego doświadczenia niewątpliwie słusne jest twierdzić, że:

To, co osiągnęli górnicy, hutnicy, czy metalowcy, mogą osiągnąć i kolejarze. Gdy w parowozowniach i warsztatach, w dyrekcjach i węzłach dojdzie do kierownictwa kolejarze, wyniesie się z tego kolejarski związek zawodowy, który nie bedzie trudności, których nie potrafią przewybić.

Tak więc ta najbardziej dotycząca bolesna strona naszego życia gospodarczego znajduje wreszcie swoje rozwiązanie.

„Rzeczpospolita” porusza sprawę walki z przestępcością, szczególnie niebezpieczną w obecnym okresie i podkreśla w związku z tym znaczenie środków, jakich dostarcza społeczeństwu w tej walce nowy dekret, wprowadzający sądy doraźne:

Postanowienia tego dekretu przyjęte zostają przez społeczeństwo z wielką ulgą. W rygorystycznym ich wypełnieniu społeczeństwo widzieć będzie gwarancje swego bezpieczeństwa, gwarancje owoności swojej pracy, gwarancje celowości wysiłków.

Spółeczeństwo rozumie, że wyjątkowe potrzeby wymagają wyjątkowych środków i, że to zło, dla zniszczenia którego sięgnięto po te wyjątkowe środki, nie może być usunięte przy pomocy egzorcyzmów, i kropidła.

Walka z nadużyciami, z kradzieżą, z nadużywaniem władz, z rozbójem i bandytyzmem musi być prowadzona energicznie, przy użyciu nadzwyczajnych środków.

Tym wymaganiom nie ćwyna zadość.

Dluga procedura sądów zwyczajnych, ustawa karna na inne otoczone czasem i stosunki. W tuncym okresie zimowym społeczeństwo dostaje do swojej obrony instrument sprawnej działań szybki, a co może najważniejsze – odstraszający i ostrzegający wielu przed pokusami łatwego życia, przed pokusami życia na ludzy koszt. Ten moment „wychowawczy” duże posiada znaczenie.

Stare stosunki gospodarcze i społeczne leżą w gruzach, a na ich miejscu buduje się nowe, wyższe formy, potrzeba więc i w dziedzinie pojęć zatrzymać połady odpowiadające owym starym stosunkom na ich miejsce wyhodować nowe pojęcia.

Bo tak np.:

Nie wszyscy jeszcze rozumieją, że stosunek do pracy, do majątku publicznego, do wykonywanych obowiązków służbowych winien być w wolnej Polsce inny, niż w czasach okupacji, lub nawet w Polsce przedwojennowej.

Tym ludziom trzeba to przypomnieć – z okazji wydania dekretu o sądach doraźnych.

Należy jeszcze zauważyć, że to co prawem rozwoju zostało skazane na zagładę, jeśli się upiera przy zachowaniu swego istnienia, musi zstać zniszczone siłą. Dekret o sądach doraźnych który jest poniekąd wykładnikiem tego prawa w dzisiejszych warunkach, napewno wypełni to swoje przeznaczenie siły niszczącej uparte do społeczeństwa.

M.

Zakończenie Wstępnych Kursów Pedagogicznych

W dniu 16 b.m. w Gmachu Liceum Pedagogicznego przy ul. Mickiewicza Nr. 1 odbyło się zakończenie Wstępnych Kursów Pedagogicznych w Białymostku.

Mała lokalna uroczystość?

Nie jest to wielkie, doniosłe dla naszego wewnętrzta wydarzenie. Pomysłny rezultat „mierzenia się” ha zamiar”

Bo to, kie' przed spłą rokiem według zarządzenia Ministerstwa Oświaty, terbowano kandydatów na nauczycieli nawet spośród tych, którzy ukończyli tylko szkołę powszechną ogólną nieufność i niechęć społeczeństwa, towarzysząca pownemu lekowi i obawie pedagogów, przystępując do kształcenia tak małe przygotowanej młodzieży do trudnego i odpowiedzialnego zawodu.

W dniu 16 b.m. kierownictwa kursów przekazane państwu młodych nauczycieli. Podobne uroczystości odbywały się w Tomaszewie Bielsku, Augustowie, Sokołku, Ciechanowcu i Wysokim Mazowieckim, i Suwałkach.

Świadomie tego faktu pełniło się uroczysty zebrań nauczycieli. Obecni są wojewódzwo ob. Białkowski, Kurator O.S.B. ob. Krasowska, przewodniczący wdziałów i wydziałów Kuratorium, przewodniczący W.R.N. ob. Węelik, przewodniczący ob. Krzewnisk, przedstawicielka wszystkich partii politycznych ob. Orłowska, delegat Związku Nauczycielstwa Polskiego ob. Radziukiewicz, Związków Zawodowych ob. Kubiak.

Wiecznie zebrań społeczeństwo i młodzież wypełnia salę.

Uroczystość rozpoczęto otwarciem wystawy prac słuchaczy Wstępnych Kursów Pedagogicznych, po czym w pięknie udekorowanym sali zabrą głos ob. Okusko, wizytator spraw kształcenia nauczycieli.

Województwo białostockie nie przechodzi w Polsce. Znajdujem się na ostatnim miejscu pod względem składania świadczeń rzeczowych. Jesteśmy jednak pierwszym województwem, jeśli idzie o kształcenie nauczycieli. Zakłady nasze mają 1200 kandydatów.

447 nauczycieli przekazujemy dzisiaj Państwu". Waga tych cyfr

i tych słów znaczenie oceni każdy, kto zna katastrofalną sytuację na tym odcinku naszego życia.

Należy podkreślić wielki, zorganizowany wysiłek państwa, administracji ogólnej i szkolnej, Wojewódzkiej Rady Narodowej, rad gminnych, partii i politycznych, ogromny, zespołowy wysiłek całego społeczeństwa, pełna poświęcenia i zapachu pracy grona nauczycielskiego.

Wstępne Kursy Pedagogiczne w Białymostku ukończyły 108 słuchaczy. Pracowali w warunkach trudnych od wpół do drugiej do wpół do dziewiątej wieczorem — informuje zebranych kierowników kursów ob. Mer Podejście do pracy młodzieży było i lewe. Nie zawiada nas, tak jak w pracy na kursach nie zawiadli.

Inspektor szkolny z Sokółki, ob. Lisko, który przyjechał razem ze słuchaczami, dając obraz pracy, zauważa, że po ukończeniu kursów zorganizował kilkuścienną wycieczkę po powiecie sokólskim aby młodzież poznala teren swojej przyszłej pracy i jej warunki.

Ilż dodatkowych wrażeń wynieśli z tego zetknięcia się słuchacze i społeczeństwo!

Praca na kursie była dla nas głębokim przeżyciem wewnętrznym. Wysoki poziom moralny, patriotyzm i usiądłomienie państwowego młodzieży, która staje do pracy, naraża nas otuchą.

Następnie Kurator O.S.B. przystępując do rozdania świadectw, w serdecznych słowach zwrociła się do słuchaczy:

„Nie wolno was zaniedbać dalszego kształcenia się, I choć metodyczne jesteście dobrze przygotowani, siedem oddziałów — to wieża niewielka. To za mało, aby uczyć innych. Mam nadzieję za kilka lat widzieć was, składających egzamin Liceum Pedagogicznego. Gwarantuję to wasz wysiłek na kursie, wyciąga pracę, która przeszła wszelkie oczekiwania”.

Przy rozdaniu świadectw przesunął się przed zebranymi zespół członków i dziewcząt. Wzruszenie i najlepsze życzenia wszystkich twarzyły tej kulminacyjnej chwili.

Uroczystości. Pewnym krokiem idą budować nową rzeczywistość.

Uczuciom i pokładej w nowych pracowników nadziei dali wyraz — zabierający z kolei głos.

Wicewojewoda ob. Białkowski życzy im „aby na tej najszlachetniejszej drodze, która wybrali, nie załamali się nigdy”. Ob. Węelik, polecając ich staraniu największą wartość narodu — młodzieży, zauważa, że należy wychować ludzi, którzy się będą sami rządzili, a nie tylko będą rządzeni. „Naród polski jest owiany romantyzmem abstrakcji, a wy musicie wskazać na romantyzm rzeczywistości”.

Ob. Orłowska podkreśla, że nauczyciel nie może stać na uboczu wobec zachodzących zmian. Muści wziąć w nich czynny udział, wyjaśniać je ludziom, z którymi pracuje. Daje zarządzanie wielkich zmian i osiągnięć w dotychczasowym życiu państwa polskiego. Nauczyciel musi czuć się tego państwa współtwórcą i gospodarzem.

Po przemówieniach ob. Krzewińska i ob. Radziukiewicza zabiera głos przedstawiciel młodzieży ob. Wasilków. Składając gorące podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do ułatwienia pracy słuchaczom i otaczali ich serdeczną opieką, troską i życzliwością, mówi: „Każdy dzień był dla nas bodźcem do dalszej pracy. Dzisiaj możemy pokazać, że nie zmarnowaliśmy czasu”.

Na artystyczną część złożyły się pieśni, deklamacje, taniec, inscenizacje. Była to piękna uroczystość. Wykonywanie prac, zasługujące na osobne omówienie.

Wychodzimy pełni wrażeń odmiennych niż codzienne. „Jest tyle siły narodzie” — przychodzi na myśl piękny wiersz. Tyle energii, mimo straszliwego wyniszczenia. Świadectwem tego były, dopiero do przełyku chwile, zespołowe zgody na wysiłek społeczeństwa w trosce o największe dobro narodu młodzieży.

Nowym, przystępującym do pracy na terenie naszego województwa 417 nauczycielom redakcja „Jedności Narodowej” składa najlepsze życzenia. Cz.

Kurs dla instruktorek gospodarstwa kobiecego

Z dniem 7 stycznia 1946 r. uruchomiono zatrudnione kursy dla instruktorek Wiejskiego Gospodarstwa Kobiecego

Wielka liczba osadników objęta już, a w najkrótszym czasie objąć powinna wszystkie gospodarstwa, które są na najwyższym poziomie kultury gospodarczej. Jednak, co do swego charakteru, jak też warunków i sposobu gospodarowania różnią się one od przeciętnych gospodarstw w Polsce Centralnej i Wschodniej. Dlatego musimy się zyczyc gospodarowania na tych terenach, aby nie obniżać kultury i wydajności gospodarstw. W pierwszym rzędzie instruktorki i instruktorów rolnych oraz nauczycielstwo szkół rolniczych zapoznać należy z charakterystycznymi cechami i właściwościami tego terenu, z warunkami i techniką pracy.

Kursy dla instruktorek w Jeleniej Górze, dadzą odpowiednie przygotowanie technicznego i metodycznego do pracy na Dolnym Śląsku.

Praca na pięknej i bogatej ziemi piastowskiej winna sięgać na kursy najlepszy element ideowy młodych dziewcząt wiejskich z całej Polski. Musimy związać z ta ziemia, historycznie naszą, przybywającą tu ludność polską; musimy dać wkład inwestorów tworzących pracę rzetelnej, przenikającą duchem polskim i polską kulturą!

Kursy dla instruktorek prowadzone będą przy Liceum Gospodarstwa Wiejskiego. Mieści się ono tuż pod miastem, w pięknej, górzystej okolicy. Posiada większe gospodarstwa hodowlane, szkółnice i ogrody warzywne.

Od kandydatek na kursy wymagana jest mała matura lub jednoznaczne wykształcenie oraz znajomość wsi. Nauka bezpłatna, i płaty za internat będą niskie. Kandydatki mogą ubiegać się o stypendium, które wystarczy na pokrycie kosztów internatu.

Zgłoszenie listowe z podaniem życiorysu i odpisem świadectw kierować należy pod adresem: Cieplice k. Jeleniej Góry, Dolny Śląsk. Wojew. Urząd Ziemska — Wydział VIII Gospodarki Rolniczej.

Praca piękna, twórcza, i wdzięczna czeka na Was. Dziewczęta Polskie Śląsk Dolny wolały o tworzenie uniusły, pracowite ręce, czyste serca. Przybywajcie!

Niemiecki Sztab Generalny

(Według Bezpałowa Melamida)
(ciąg dalszy)

Tak nieprzykładowo uposażenie pułkownika przewyższało uposażenie najwyższych urzędników administracji publicznej. Szkolenie kadry oficerskiej odbywało się na uniwersytecie, w nielegalnych szkołach wojskowych zarówno w samych Niemczech, jak i w tych krajach neutralnych: Szwajcarii, Szwecji, Hiszpanii, Argentynie.

Podstawowym celem militarny i niemieckiego było stworzenie armii dla rozprawy z ruchem rewolucyjnym wewnątrz kraju i dla przygotowań wojennych przeciwko Rosji Radzieckiej. Myśliły się bowiem temu, któryby przypuszczał, iż założenie Niemiec jako obronicy Europy przed bolszewizmem, byłoby wynalazkiem dopiero hitlerowskiej propagandy. W rzeczywistości wysunieli go generalowie (niemcy nazajutrz po Wersalu, domagając się ponownej militarizacji Niemiec dla krzyżowego pochodu na ZSRR).

W 1918 roku została powołana do życia najstarsza organizacja wojskowa t. zv. Stalowy hełm

Stahlhelm. Zadaniem Stahlhelmu było, według własnych słów, walka z zasadami świniskiej rewolucji i demokracji. Jednocześnie weteranów wojennych i liczących w 1920 roku półtora miliona członków.

Równolegle ze Stahlhelmem organizował nielegalny Sztab Generalny t. zw. czarnej Reichswehr, a także czarną Reichswehr swego okręgu niemieckiego na terenie Śląska i Poznańskiego, gdzie prowokowała wystąpienia ludności i na terenie krajów nadbałtyckich. Ponadto pułkach Kappa-Lutwitzta była używana przez rząd Eberta-Noskiego dla tłumienia wystąpień rewolucyjnych.

Po rozwiązaniu czarnej Reichswehr jej podstawowe kadry weszły w skład szturmów Hitlera.

Organizator tych szturmów Rehm był kapitanem czarnej Reichswehr i jako taki finansował ruch hitlerowski. Już za Blomberga (do 1938 ministra wojny) rozpoczęły się procesy włączania szturmów do regularnej armii. Wiosną 1934 roku szturmówka Hitlera liczyły 3 miliony członków.

Ilość szlachty w kierownictwie wynosiła od 18 do 43%, odsetek był taki sam jak w pruskich pułkach za Hohenzollernów.

Obok szturmów Hitlerowskich tworzyły oddziały ochotnicze SS, w skład których wchodziły najbardziej zacięte zwiastę faszyści. W 1939 roku liczyły one 200 tys. osób.

Kiedy Hitler, naruszając postanowienia traktatu Wersalskiego wprowadził powszechną służbę wojskową, dysponował już wyszkoloną i wychowaną według niemieckich tradycji napastniczych armią, kierowaną przez zawodowych oficerów.

Powstaje pytanie w jaki sposób udało się nielegalnemu Sztabowi Generalnemu uzbroić i zreorganizować przygotowania armii podczas gdy postanowienia traktatu wersalskiego zakazywały Niem-

com posiadania artylerii ciężkiej, samolotów, tanków.

Sfery wojskowe pod kierownictwem nielegalnego Sztabu utrzymywały stale tajne składy broni. Bez przerwy trwała praca nad dozbrojeniem i nowymi formami zbrojenia. Artykuł 108-y Traktatu Wersalskiego pozbawił Niemców prawa posiadania samolotów wojskowych i morskich, nie pozbawiając ich jednak samolotów cywilnych. Odbywało się na skierowanej ćwiczenie lotników wojskowych. Tworzono t. zw. sportowe towarzystwa lotnicze, zakładając dla nich lotniska w Wirtembergii i Północnych Niemczech. Po roku 1926 Lokarno i przystąpienie Niemiec do Ligi Narodów zaczęto ćwiczyć lotników jawnie.

Kontrola sojuszników nad rozbiciem Niemiec była ponizej wszelkiej krytyki. Klika oficerska sabotowała pracę komisji rozbiorowej i terroryzowała pacifistycznie nastroszonych Niemców, którzy chcieli i mogli udzielać informacji o tajnych składach broni. Powszechnie obawiano się znacznie więcej kapturów wyroków czarnej Reichswehr, niż sojuszników.

C. 1 n.)

Kronika wojewódzka

Z życia Ełku

Niedawno powstał oddział P. C. K. w Ełku i dużą energią przystąpił do zdobycia funduszy na pomoc dla najbardziej potrzebujących. W tygodniu Polskiego Czerwonego Krzyża zorganizowano odczyt o celach i zadaniach P.C.K., kwestę uliczną i zabawy w Domu Ludowym. W zabawie wzięto udział lokalne społeczeństwo.

W Ełku rozwija się ruch zawodowy i polityczny. Zorganizowano już z. z. k. P. C. K. i P. S. S. Stronnictwo Demokratyczne i Stronnictwo Ludowe. Cztery stronnictwa wysłały swoich przedstawicieli do Miejskiej Rady Narodowej. Powołano Młodzieżową Komisję Porozumiewawczą, która w pierwszym rzędzie zajmuje się najwybitniejszymi sprawami miasta. Powołano Główkownię wodociągów i zaprzemyszczenia i s. p.

W Ełku rozwija się ruch społeczny budzący zainteresowanie i organizacji w skład której wchodzą 30 osób. Kolejowa straż ogniowa ugasiła ostatnio pożar w domu zamieszkałym przez 30 rodzin.

W Ełku odbyło się uroczyste powitanie młodzieży. Burmistrz miasta w rezydencji jednostki wojskowej chleb i solę. Na uroczystości Wojska Polskiego zostało odprawione uroczysta msza św. po której odbyła się defilada przybyłych oddziałów. Na zakończenie uroczystości wydano obiad żołnierski w Domu Ludowym z udziałem przedstawicieli społeczeństwa.

Utworzono Komitet Gwiazek dla żołnierzy, w skład którego wchodzą przedstawiciele partii politycznych, P. C. K., Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza, kupiectwo i szkolnictwo.

Powiatowy Zjazd Chłopski Stronnictwa Ludowego w Gołdapi

Dnia 16 grudnia r. b. miasto Gołdap świętowało uroczystą uroczystość pierwszego zjazdu chłopskiego, który choć raz był w Gołdapi i zdaje sobie sprawę z ogromu zainteresowania, jakim uległ powiatu samo miasto. Któkolwiek przemierzał zdałaby się opustoszałe przestrzenie pół tego powiatu, zaskoczyły zostały tak masowa i liczna trekcja na zjeździe i nie tylko trekcja. Zwrotnej natura osadnika polskiego znalazła upust w bujności rozmaith i różnorodności pomysłów z jakim zjazd chłopski został przeprowadzony. Już od samego rana ze wszystkich stron zaczęły jeździć samochody.

Irena Gawrońska

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza składa podziękowanie

Dr. Dantrower Przedst. Żydowskiego Komitetu
Ob. Szostakowski Państw. Urzędu Repatriacyjnego
Ob. Nowakowski Przedst. Rządu ds. spraw ewakuacji
Ob. Mańkiewiczowi Woj. Komitetu Opieki Społecznej za złożone dary na gwiazdkę dla żołnierzy oraz świąteczne przy-

Panstw. Elektrowni Miejskiej Fabryce Chemicznej

Nr. 4

Nr. 6

Nr. 23

Wid. Mineralnych

Ob. Radzie Zwi. Zaw. Zarządzanie Wodociągów

Zjed. Fabryk Włókien

Zw. Zaw. kolejarzy

za przystąpienie do akcji gwiazdkowej dla żołnierzy

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Żoł-

Wojewódzki Wydział Administracyjny potrzebuje i rutynowane maszyniki. Warunki dobre. Zgłoszenia w godzinach 8–10 rano przyjmuję się w pokoju № 38 pierwsze piętro.

Z życia Białegostoku

Na marginesie odczytu ob. Wojewody Dybowskiego

Ostatnio odbył się odczyt na temat kształcania się warstw społecznych w Polsce, zorganizowany staraniem Stronnictwa Ludowego. Przed tem uroczysty barwny i radosny zaciekanie zajechał samochód, z którego wysiadł Wojewoda Białostocki ob. Dybowski, wraz z członkiem K. R. N. ob. Szatowskim i sekretarzem Woj. Z. S. L. Kościelowskim, gospodarem delegacją stronnictw politycznych i organizacji społecznych. Z pierw chłopskich wywiązały się okrzyki powitalne na rzecz przedstawicieli rządu i gości. Informowane szeregi na czele z przedstawicielami władz i pocztami sztabarowymi udali się do kościoła na uroczyste uroczystwo, odprawione przez proboszcza z Olecka, który spragnionych pociechy religijnej osadników, krótkimi i mocnymi słowami pokrzepił w tradycje ich pionierskiej pracy na nowodzikskiej ziemi.

W przepięknej po brzegi, udekorowanej sali rozpoczęta się akademia. Po przemówieniach powiatowych przedstawicieli stronnictw politycznych, delegatów i gości, do wrzucającego przemówienie ob. Kościelowskiego, mentora ludności Mazurskiej zabrzmiał głos Przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej, który w referacie swoim zobrazował całokształt pracy, warunków i potrzeb związanych z pionierską walką osadnika.

Odpowiadając na poroszode zagadnienia o charakterze wewnętrznym i ogólnopanelsowym bycia obszaru i wyczerpując mowa ob. Wojewody, na którą w spontaniczny sposób reagowała sala, jasne, zdecydowane wypowiedzi. Przedstawiciele Rządu na parę i najbardziej zasadnicze problemy terenu, poinformujące konkretnie fantastycznym pogłoskiem i plotkiem, spowodowały entuzjazm mas osadniczych, takujących autorytatywnego wyjaśnienia.

Kończąc uroczystość, Prezes Powiatowego Zarządu Stronnictwa Ludowego odczytał przyjęte przez akklamację następujące rezolucje. W sprawie apelu do rządu: proszą o interwencję w przedmiocie możliwie najwyższego wymiaru kary na zbrodniarzy z procesu norymberskiego oraz w sprawie potrzeb powiatu tak gospodarczych jak i kulturalnych.

Chłop na tym zjeździe wykazał świadomość polityczne, jasno i wyraźnie obajawił swoje dążenie do ujednóstwienia ruchu ludowego w Polsce.

Irena Gawrońska

pochwał dla uprzywilejowanych i wielkich tego świata. Naprzeciw nawoływał Wyśpiański jedna z największych polskich pisarzy, do ocknięcia się z tego naszego zlewu, do rzucenia z bark brzemienia niewiar i stabości, które wyrosły na gruncie uprzedzen i wzgady dla chłopa. Za mało mieliśmy takich jednostek w Polsce, za mało tych co za wieszczeniem powtarzają słowa prawdy o potędze naszego ludu.

„Jesteśmy obarczeni ciężkim bagażem przeszłości, co daje się odczuć i teraz w naszych stosunkach społecznych” — powiedział ob. Wojewoda.

Czas już najwyższy otwierać się z tego brzemienia.

Otwarcie nowych szkół

W Białymostku otwarto dwie nowe szkoły powszechnie. Szkołę № 18 przy ul. Sw. Rocha i Szkołę № 4 przy ul. Warszawskiej. Oba budynki zostały wyremontowane i mieszczą dzisiaj około 600 uczniów.

Słuszna inicjatywa

Do Redakcji „Jedności Narodowej” wpłynęło szereg sum na „Gwiazdę dla Żołnierzy”, zamiast życzeń świątecznych dla znajomych: Wojewoda ob. Dybowski złożył 500 zł.

Wicewojewoda ob. mgr. Białkowski — 300 zł.

Wicewojewoda ob. Borowski — 300 zł.

Naczelnik Wojew. Wydz. Aprobacji i Handlu ob. Pugawko — 200 zł.

Inicjatywa charodawców godna jest jak najszerzego poparcia i naśladownictwa.

UNRRA dla inwalidów

Kochana Redakcjo!

Proszę bardzo poruszyć na łamach „Jedności Narodowej” sprawę inwalidów wojennych.

Inwalidzi, którym nie założono ofiarować swej darowizny dla Ojczyzny, a z racji swego huktu, są pozbawieni możliwości zatrudnienia, powinni również dostarczyć dowódce z dłużów UNRRA, a w naszym powiecie nie dostają. A tu z butami i ubraniem doraz gorszej. Proszę wobec tego Redakcję, aby zebrała głos w tej sprawie.

Z poważaniem B. KIRYŁUK
Invalida
Zubowo, pow. Bielsk.

Najmniej, prezent na święta, to tort z białostockiej Spółdzielni Spożywowej. Zamówienia przyjmują wszystkie sklepy.

Obwieszczenie

1. Stosownie do obowiązujących przepisów o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych z dnia 27 października 1937 r. (Dz. U. K. B. Nr. 80/27 poz. 616) podaje się do wiadomości co następuje.

1. Kazdy właściciel (posiadacz, użytkownik) pojazdu mechanicznego (przyczepki samochodowej) niezarejestrowanego lub niezapostrzelonego w znaki próbne, oznaczany jest zgłaszać: a) nabycie i pozbicie pojazdu (wyprodukowanie pojazdu w kraju, sprowadzenie z zagranicy, kupno, sprzedaż i t. d.), b) zmiany dotyczące charakterystyki pojazdów, jak np. zmiany konstrukcyjne (wbudowanie nowego silnika, przerobienie podwozia lub nadwozia i t. p.), zmiany przeznaczenia pojazdu oraz zmniejszenie lub rozebranie pojazdu na części, c) zmiany miejsc zamieszkania posiadacza pojazdu oraz zmiany miejsc stałego postoju (garazowania) pojazdu. Obowiązkowi zgłoszenia podlegają również pojazdy zdękompłetowane (np. bez silnika, bez koła, bez nadwozia i t. p.).

2. Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

3. Pojazdy mechaniczne znajdujące się na terenie województwa białostockiego należy zgłaszać w Okręgowym Urzędzie Samochodowym w Białymostku ul. Mickiewicza Nr. 4.

4. Zgłoszenie o nabyciu, pozbiciu lub zmianach dotyczących pojazdu, powinno być dokonane w ciągu dnia 14-tu, na drukach, które są wydawane bezpłatnie w Okręgowych i Powiatowych Urzędach Samochodowych. 14-dniowy termin zgłoszenia od dnia, w którym powstała okoliczność, zakładająca obowiązek zgłoszenia, a mianowicie od daty: a) zbudowania (złożenia z części) pojazdu, b) oddania pojazdu (np. w dzierżawę), c) nabycia (obojętnie na podstawie jakiego tytułu), d) pozbicia, e) przebadowy, f) zmiany miejsca postoju (garazowania), g) zmniejszenia pojazdu (rozebrania na części).

5. Złożenie wniosku o wydanie zaświadczenie na Nr. próbny lub o rejestrację t. j. o dopuszczenie pojazdu do ruchu, w terminie 14 dni od daty nabycia (zbudowania) pojazdu mechanicznego, zwalnia od obowiązku zgłoszenia. Wycofanie pojazdu mechanicznego z ruchu, przez zwrot karty ewidencyjnej lub zaświadczenie na Nr. próbny, dokonane przez posiadacza pojazdu, przywraca obowiązek zgłoszenia.

6. Niedokonanie zgłoszenia w przepisanym terminie będzie karane.

7. Przepisy zawarte w §§ 2, 3, 4 i 5 powołane na wstępnie rozporządzenia z dnia 27 października 1937 r. będą stosowane począwszy od dnia 1 stycznia 1946 r.

8. Właściciele (posiadacze użytkownicy) pojazdów mechanicznych, podlegających obowiązkowi zgłoszenia, obowiązani są dokonywać tego obowiązku w terminie do dnia 15 stycznia 1946 r.

Komunikat

Aby dać możliwość wykapyania się szerszym masom ludności miasta Białegostoku Legion Miejski w okresie przedświątecznym zostaje uruchomiona codzienna poczta od dnia 22 XII 45 r. do godz. 10-tej do 18-tej.

Ceny biletów: wojskowi – prysznic 5 zł, wanny 20 zł. Cywilni – prysznic 10 zł, wanny 25 zł.

Z uwagi na przepołanie oraz na możliwy brak światła w godzinach wieczornych uprasza się chętnych do kapeli – odbywać ją w godzinach rannych.

Aparaty telefoniczne zakupi w

każdej miejscowości Białostockiej Spółdzielni Spożywowej. Zgłoszenie się do biura Spółdzielni Kilińskiego 7-1.

Komitek Redakcyjny